

ชื่อเรื่อง การค้นคว้าแบบอิสระ การบริหารงานห้องสมุดโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
อำเภอขุนตาล จังหวัดเชียงราย

ชื่อผู้เขียน นางพัชรินทร์ บิจมิตร

ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชีพ พุทประเสริฐ ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ ลีตระกูล กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศพล อารีนิจ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานห้องสมุดโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอขุนตาล จังหวัดเชียงรายรวมทั้งปัญหาข้อเสนอแนะของการพัฒนาการบริหารงานห้องสมุดโรงเรียน ประชากรคือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูทำหน้าที่บรรณารักษ์ฝ่ายบริหารสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอขุนตาล จังหวัดเชียงราย จำนวน 32 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสังเกต และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ข้อมูลที่ได้จากแบบสังเกตและแบบสัมภาษณ์นำมาวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ผลการศึกษาพบว่า การบริหารด้านบุคลากรผู้บริหารโรงเรียนและครูทำหน้าที่บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานห้องสมุด ครูบรรณารักษ์มีเวลาในการปฏิบัติงานในห้องสมุดน้อย ด้านอาคารสถานที่ ห้องสมุดโรงเรียนส่วนใหญ่ไม่อยู่ในสภาพที่ดีพอ ด้านวัสดุ-ครุภัณฑ์ยังขาดแคลนเทคโนโลยีที่ทันสมัยและ วัสดุ-อุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับงานห้องสมุดโรงเรียน ด้านงานวัสดุสารนิเทศขาดแคลนวัสดุไม่ตีพิมพ์ ด้านการเงินและงบประมาณส่วนใหญ่งบประมาณที่ได้รับจัดสรรไม่เพียงพอและไม่มีงบประมาณสนับสนุนจากภายนอก ด้านการจัดทำบันทึกและรายงานของห้องสมุด ส่วนใหญ่ไม่ได้จัดทำรายงานผลการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนประจำภาคเรียนและประจำปี

ปัญหาและข้อเสนอแนะ   ด้านงานบุคลากรห้องสมุด โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้แต่งตั้ง
คณะกรรมการห้องสมุดโรงเรียนข้อเสนอแนะคือ ควรมีการบริหารงานห้องสมุดในรูปของคณะกรรมการ
โดยมีผู้บริหารโรงเรียนเป็นประธานคณะกรรมการ ผู้บริหารควรดูแลและเอาใจใส่ติดตามผล
การปฏิบัติงานห้องสมุดโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ปัญหาของครูทำหน้าที่บรรณารักษ์คือ ไม่มีความรู้
และไม่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับงานห้องสมุด ข้อเสนอแนะคือควรจัดครูทำหน้าที่บรรณารักษ์ห้องสมุด
ที่มีวุฒิทางด้านบรรณารักษศาสตร์โดยตรง และไม่ควรมีชั่วโมงสอนหรือทำงานหลาย ๆ อย่างใน
โรงเรียน ด้านอาคารสถานที่ ปัญหาคือห้องสมุดคับแคบไม่เป็นเอกเทศ ข้อเสนอแนะคือห้องสมุด
ควรมีความเป็นสัดส่วนหรือเป็นอาคารเอกเทศ ตั้งอยู่ในที่ที่เป็นศูนย์กลาง ส่วนด้านวัสดุสารนิเทศ
และด้านการเงินและงบประมาณ ปัญหาคือการขาดแคลนงบประมาณสนับสนุน ข้อเสนอแนะควรมี
มาตรการและโครงการหางบประมาณสนับสนุนจากภายนอก ควรมีการจัดเตรียมงบประมาณเพื่อ
ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในงานห้องสมุด ด้านประชาสัมพันธ์ การจัดทำบันทึกและ
รายงาน ปัญหาคือไม่มีการจัดทำบันทึกและรายงาน และขาดการประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนและ
บุคคลภายนอกมาใช้บริการ ข้อเสนอแนะคือ ควรจัดทำรายงานสรุปผลงานประจำภาคเรียนและ
ประจำปี และประชาสัมพันธ์การให้บริการให้มากขึ้น

Independent Study Title	Library Administration of Schools Affiliated to the Office of Khuntan District Primary Education, Chiang Rai Province		
Author	Mrs. Patcharin Pitjarnit		
M.Ed.	Education Administration		
Examining Committee	Assoc.Prof.Dr.Choocheep Puthaprasert	Chairman	
	Asst.Prof.Dr.Suchart Leetagoon	Member	
	Asst.Prof.Dr.Thosapol Arreenich	Member	

Abstract

This study examined the current state of library administration of schools attached to the Office of Khuntan District Primary Education, Chiang Rai Province. It also sought to identify problems such work encountered as well as elicit recommendations likely to be useful for its improvement. Altogether, 32 school administrators and teachers serving as school librarians comprised key informants for the study. Data collecting instruments were an observation and structured interview forms. Subsequently, collected data were analyzed using frequency and percentage.

Findings were as follows:

As regards personnel administration most administrators and teachers-cum-librarians were found to have considerably lacked proper library administration knowledge and understanding. The latter had little time for library work.

Most school libraries were not in good shape and lacked modern, necessary and up-to-date equipment and materials. They also lacked books, necessary printed matters and other documents.

Operational budget was insufficient and there was no financial support from external sources.

Most schools did not produce either semester-based or annual reports on their library operations.

It was also found that most schools had not appointed school library committees. In this regard it was recommended that they be formed chaired by school administrators themselves. The problem that teachers-cum-librarians had no knowledge about and background training on library work should be solved by providing schools with teachers-cum-librarians with library science background and minimizing their teaching load or other school-related responsibilities. Furthermore, it was recommended that libraries be situated in proper quarters or separate buildings which are easily and conveniently accessible. To tackle the problem of insufficient budget it was recommended that measures and projects be formulated in order to seek financial support from external sources and that obtained budget be allocated for procuring modern and up-to-date technologies to use in running libraries. Finally, as far as the public relations, recording and reporting problems were concerned, it was recommended that both semester-based and annual library-related reports be regularly prepared and that matters related to library services be more and more often publicized.